Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Rezina (judecător Elvira Lavciuc)
Dosarul nr.2a-1706/24 (nr.2-17105235-03-2a-20122024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

16 septembrie 2025 mun.Bălţi

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Ivan Parii
Grefier: Nadejda Macovei

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Vladimir Nicolai și cererea de apel declarată de Primăria satului Mateuți, r-nul Rezina în persoana primarului Ursachi Angela, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Vladimir Nicolai către Primăria satului Mateuți, raionul Rezina și Întreprinderea Municipală ”Servicom Mateuți” în proces de insolvabilitate, privind anularea dispozițiilor primarului s. Mateuți, r-nul Rezina de sancționare disciplinară în privința lui Vladimir Nicolai, restabilirea în funcție, încasarea salariului și despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 24 noiembrie 2015, Vladimir Nicolai a depus în instanța de fond cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, privind anularea dispozițiilor, restabilirea în funcție, încasarea salariului, încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă.

Reclamantul Nicolai Vladimir în motivarea acțiunii civile a invocat că, la 05 august 2015 Primarul satului Mateuți, raionul Rezina a adoptat dispoziția nr.22-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu”, pe faptul prescripției sanitare a Serviciului Supraveghere de Stat a sănătății publice Rezina din 03 august 2015”. A susținut că, în temeiul anchetei de serviciu, la 24 august 2015, primarul satului Mateuți a adoptat dispoziția nr. 25-C „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „avertisment”.

Reclamantul consideră că, sancțiunea disciplinară „avertisment” este neîntemeiată și nelegitimă, deoarece conform rezultatelor de laborator s-a depistat că, calitatea apei potabile furnizate grădiniței de copii nu corespunde normelor sanitare. A mai indicat reclamantul că, în calitate de director al ÎM „Servicom-Mateuți” nu a fost informat, nu a fost prezent, nici la preluarea probelor la analiza apei colectate de la grădinița de copii, fapt despre care, conform contractului, întreprinderea urma să fie anunțată despre

preluarea probelor la 05 august 2015. Informația respectivă a fost comunicată primarului prin scrisoarea nr. 52 din 12 august 2015. A susținut că, problema dată a fost rezolvată în regim de urgență, iar rezultatele repetate ale analizei apei au corespuns cu cerințele normei sanitaro-epidemiologice. La 02 septembrie 2015, primarul satului Mateuți a adoptat dispoziția nr. 26-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu” pe faptul neprezentării în termenul stabilit a informației solicitate repetat către APL, manifestând neglijență în serviciu. În baza anchetei menționate, primarul satului Mateuți la 11 septembrie 2015 a adoptat dispoziția nr. 28-C „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „mustrare”, pentru neprezentarea explicațiilor.

La fel, reclamantul consideră că, sancțiunea disciplinară „mustrare” este neîntemeiată și ilegală, menționând că, la demersul primarului satului Mateuți din 29 iulie 2015, înregistrat sub nr. 120, a prezentat răspunsul prin scrisoarea nr. 50 din 30 iulie 2015, în care a explicat situația curentă reală, privind problemele apărute în procesul de lucru. A explicat că, este imposibil în termen atât de scurt de efectuat verificarea metrologică a contorului de apă pentru sursa alternativă de apă, cu atât mai mult că, nu au fost prevăzute nici surse financiare pentru acest lucru. Prin scrisoarea nr. 51 din 31 iulie 2015 a prezentat răspunsul la demersul Primarului satului Mateuți nr. 121 din 29 iulie 2015, și a prezentat documentele solicitate de primar, fapt ce se confirmă prin semnătura olografă a primarului.

La 23 septembrie 2015, primarul satului Mateuți a adoptat dispoziția nr. 30-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu” pe faptul acumulării datoriilor până la 01 august 2015 către salariați și către furnizorul de energie electrică. În temeiul acestei anchete de serviciu la data de 05 octombrie 2015 prin dispoziția nr. 37-C „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, a fost sancționat disciplinar „mustrare aspră”, pentru neglijența manifestată în serviciu și acumulării datoriilor către salariați și către furnizorul de energie electrică.

În opinia reclamantului, sancțiunea disciplinară „mustrare aspră” este neîntemeiată și ilegală, deoarece din darea de seamă a ÎM „Servicom-Mateuți” din 26 iunie 2014 prezentată Consiliului local Mateuți, situația economică a întreprinderii era cunoscută de toți consilierii locali inclusiv și de Primarul satului Mateuți, d-na Angela Ursachi, aceasta fiind persoană interesată în perturbarea activității întreprinderii ÎM „Servicom-Mateuți” pentru a asigura populația satului Mateuți cu apă potabilă achita lunar plata pentru energia electrică, serviciile sanitaro - epidemiologice, impozitele și taxele, iar ulterior, salariile angajaților.

A mai indicat faptul că, la propunerea Primarului satului Mateuți, Consiliul local nou ales, a votat preluarea activelor întreprinderii și privarea de dreptul de a colecta datoriile. La 05 octombrie 2015, primarul satului Mateuți a adoptat dispoziția nr. 38-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu” pe faptul inacțiunilor referitor la reclamația S.A. „Red- Nord” din 21 septembrie 2015. În temeiul anchetei de serviciu, la 09 octombrie 2015, primarul satului Mateuți, a adoptat dispoziția nr. 39- C „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „concediere”. Consideră reclamantul că, dispoziția nr. 39-C „Cu privire la aplicarea

sancțiunii disciplinare”, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „concediere” este ilegală și neîntemeiată, indicând că, activele au fost transmise primăriei satului Mateuți prin actul din 01 septembrie 2015, în temeiul deciziei nr. 4/4 din 13 august 2015, respectiv, a considerat reclamantul că, la 01 septembrie 2015 nu mai purta răspundere pentru exploatarea utilajului electric al întreprinderii. Învinuirea adusă precum că, utilajul electric avea un consum excesiv de energie electrică este un motiv neîntemeiat, consumul de energie electrică fiind înregistrat de către contorul electric.

A mai menționat reclamantul că, primind reclamația la 21 septembrie 2015, a informat primarul satului Mateuți despre situația creată, prezentând secretarului Consiliului local scrisoarea nr. 58 din 28 septembrie 2015. A susținut reclamantul că, în acea perioadă a prezentat primarului satului Mateuți explicațiile nr. 59 din 29 septembrie 2015, răspuns la nr. 182 din 25 septembrie 2015, nr. 60 din 2 octombrie 2015 la nr. 185 din 29 septembrie 2015, nr. 61 din 8 octombrie 2015, prin care a prezentat explicațiile solicitate și din care se constată că, vina pentru situația creată nu-i aparține.

În cererea de chemare în judecată, reclamantul Nicolai Vladimir a solicitat anularea dispozițiilor primarului satului Mateuți cu nr.25-C din 24 august 2015, cu nr. 28-C din 11 septembrie 2015, cu nr.37-C din 05 octombrie 2015 și cu nr.39-C din 09 octombrie 2015 cu restabilirea acestuia în funcție de director ÎM „Servicom-Mateuți” cu încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 22.05.2017, în procesul civil pe cauza respectivă, a fost atras în calitate de copârât lichidatorul ÎM „Servicom-Mateuți”, Nacu Anatolie.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 20.03.2018, s-a dispus atragerea în calitate de intervenient accesoriu a ÎM „Servicom-Mateuți” de partea reclamantului.

La 20.09.2018, Vladimir Nicolai a depus cerere de chemare în judecată modificată către Primăria s.Mateuți, r-nul Rezina și Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți”, solicitând anularea dispozițiilor primarului s. Mateuți, iar în locul restabilirii în funcție de director încasarea de la ÎM „Servicom-Mateuți” a trei salarii medii și despăgubirea pentru lipsa forțată de la muncă în mărime de 3 salarii medii.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 01.08.2023, s-a dispus atragerea în proces în calitate de pârât a Întreprinderii Municipale „Servicom-Mateuți” în proces de insolvabilitate, în persoana lichidatorului Timoftii Vitalie pe cauza civilă la cererea de chemare în judecata depusa de Nicolai Vladimir în contradictoriu cu Primăria Mateuți cu privire la anularea dispozițiilor primarului, restabilirea în funcție, încasarea salariului și despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Vladimir Nicolai către primăria satului Mateuți, raionul Rezina și Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți” în proces de insolvabilitate.

- s-a anulat ca fiind ilegale dispoziţiile primarului satului Mateuți, raionul Rezina după cum urmează: 1) cu nr.25-C din 24.08.2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” în privința lui Nicolai Vladimir sub formă de „avertisment”; 2) cu nr.28-C din 11.09.2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” în privința lui Nicolai Vladimir sub formă de „mustrare”; 3) cu nr.37-C din 05.10.2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” în privința lui Nicolai Vladimir sub formă de „mustrare aspră” și 4) cu nr.39-C din 09.10.2015 „Cu privire la concediere” în privința lui Nicolai Vladimir.
- s-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți” în proces de insolvabilitate, reprezentată de lichidatorul Vitalie Timoftii, cu sediul or.*****, str.***** în beneficiul lui Nicolai Vladimir, plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forţată de la muncă (09.10.2015-09.08.2024) în mărime de 12 salarii medii lunare ale salariatului în mărime totală de 43680,00 (patruzeci și trei mii șase sute optzeci,00) lei.
- s-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți” în proces de insolvabilitate, reprezentată de lichidatorul Vitalie Timoftii, cu sediul: or.*****, str.***** în beneficiul lui Nicolai Vladimir, în locul restabilirii ultimului la locul de muncă, o compensație suplimentară la suma de 43680,00 (patruzeci și trei mii șase sute optzeci,00) lei, în mărime de 5 (cinci) salarii medii lunare ale salariatului, în sumă 18200,00 (optsprezece mii două sute,00) lei.
- s-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți” în proces de insolvabilitate, reprezentată de lichidatorul Vitalie Timoftii, cu sediul: or.*****, str.***** în beneficiul lui Nicolai Vladimir suma de 401016,00 (patru sute unu mii șasesprezece,00) lei în temeiul art.330 alin.(1),lit.b) și alin.(2) Codul muncii, pentru eliberare ilegală din serviciu și neplata în termen a salariului pentru perioada 01.10.2015-09.08.2024.

În rest, pretențiile reclamantului Nicolai Vladimir s-au respins ca neîntemeiate.

- s-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți” în proces de insolvabilitate taxa de stat în mărime de 250,00 (două sute cincizeci, 00) lei, de a cărei plată reclamantul a fost scutit la intentarea acțiunii civile.
- s-a încasat în mod solidar de la primăria satului Mateuți, raionul Rezina și Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți” în proces de insolvabilitate, reprezentată de lichidatorul Vitalie Timoftii în beneficiul lui Nicolai Vladimir cheltuielile suportate pentru asistența juridică în mărime de 1000,00 (una mie,00) lei.

Solicitarea apelantului:

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 05 septembrie 2024, Vladimir Nicolai a contestat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

La data de 05 septembrie 2024, Ursachi Angela în calitate de primar al primăriei satului Mateuți, r. Rezina a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024 prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Nicolai Vladimir.

Poziția părților:

În motivarea cererii de apel, primăria satului Mateuți, r. Rezina reprezentată de primarul Ursachi Ana și-a exprimat dezacordul cu argumentele hotărârii instanței de fond, considerând-o neîntemeiată, cu aplicarea eronată și arbitrară a unor legi inaplicabile în speță, unele din ele fiind aplicate greșit și care, pe cale de consecință, au dus la soluționarea greșită a cauzei.

În acest sens menționează că, la 17 iulie 2013, între Primăria s. Mateuţi, în persoana primarului Mihail Mîrzenco şi Nicolai Vladimir a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 12, potrivit căruia, Nicolai Vladimir a fost angajat în calitate de director al ÎM „Servicom-Mateuţi", pe durată nedeterminată de timp.

Serviciul Supraveghere de Stat a Sănătăţii Publice Rezina, urmare a recoltării probelor la data de 06.07.2015, a depistat că, calitatea apei potabile furnizată grădiniței de copii, cât şi tuturor consumatorilor din localitate, nu corespundea normelor sanitare, fapt confirmat prin prescrierea sanitară nr. 02a/270 din 03.08.2015. Astfel, în rezultatul anchetei, s-a considerat oportun de a sancționa conducătorul ÎM „Servicom-Mateuţi", dnul Nicolai Vladimir, pentru executare necorespunzătoare a obligațiunilor de serviciu. Or, prin Dispoziția nr.25-C din 24.08.2015 acestuia i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de „avertisment" pentru calitatea necorespunzătoare a apei furnizată la data de 06.07.2015.

În aceeași ordine de idei, indică faptul că, îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu este confirmată şi prin circumstanțele indicate de către însuși reclamant în cererea de chemare în judecată, cât şi în explicația nr. 52 din 12.08.2015, potrivit cărora reclamantul Nicolai Vladimir a indicat că, problema dată a fost în regim de urgență soluționată, iar rezultatele repetate ale analizei apei au corespuns cerințelor normelor sanitaro-epidemiologice. Nicolai Vladimir nu a informat fondatorul ÎM „Servicom-Mateuţi" - primăria s. Mateuţi, în termen util, despre problema creată, precum şi nici nu au fost solicitate surse financiare suplimentare, pentru remedierea situației în vederea asigurării calității apei livrate consumatorilor.

Cu privire la conținutul Dispoziției nr.28-C din 11.09.2015 de aplicare a sancțiunii „mustrare", primăria satului Mateuți, r. Rezina reprezentată de primarul Ursachi Ana evidențiază că, cauzele aplicării sancțiunii au fost inacțiunile manifestate intenționat de conducătorul ÎM „Servicom-Mateuţi" Nicolai Vladimir, în privința Demersului nr.121 din 29.07.2015, înaintat repetat către acesta, prin ce a încălcat conștient art. 15 alin. 1 lit.(e) al Legii nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi canalizare şi în perioada anchetei de serviciu, din 02.09.2015 până la 08.09.2015 nu a prezentat explicațiile de rigoare. Susține că, copia raportului financiar a fost prezentat de către directorul ÎM „Servicom-Mateuţi" Vladimir Nicolai autorității administrației

publice locale prin demersul din 21.09.2015, adică după atragerea la răspundere disciplinară, pentru neprezentarea informațiilor, ceea ce confirmă că, în termenul solicitat, informația nu a fost prezentată.

Ca urmare, consideră că, Dispoziția primarului s. Mateuţi, r-ul Rezina nr. 28-C din 11.09.2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare" pentru încălcarea art. 15 alin.(1) lit.e) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare nr.303 din 13.12.2013, întemeiat a fost emisă de către autoritate, or, partea reclamantă nu a probat faptul prezentării raportului economic în termenul acordat până la 07 august 2015.

Reiterează că, ulterior, conform conținutului Dispoziției Primarului s. Mateuţi r-ul Rezina nr. 37-C din 05.10.2015, sancțiunea a fost aplicată pentru acumularea datoriilor față de salariați şi furnizorul de energie electrică, precum şi interzicerea accesului la informație financiară privind activitatea întreprinderii. La acest aspect, subliniază că, locuitorii s. Mateuţi, au fost lipsiți de apă, un termen de 7 zile, fapt care, s-a datorat acțiunilor necorespunzătoare/inacțiunilor administratorului ÎM „Servicom-Mateuţi", reclamantului Nicolai Vladimir, urmare a administrării defectuoase a întreprinderii, neasigurând achitarea în termen pentru serviciile prestate întreprinderii în vederea asigurării furnizării apei potabile localității.

Consideră că, în circumstanțele create, se constatată cu certitudine, faptul că, conducătorul ÎM „Servicom-Mateuţi" reclamantul Nicolai Vladimir, a admis restanțe la capitolul efectuării plăților pentru salariați, circumstanță ce nu este negată de reclamant, precum şi faptul că, nu a acordat accesul la informație financiară privind activitatea întreprinderii în termenul solicitat de administrația publică locală.

După cum s-a constatat, reclamantul Nicolai Vladimir nu a organizat un sistem de control intern privind contractarea deplină, respectarea condițiilor contractuale de către consumatorii de apă potabilă şi nu a întreprins măsuri legale, pentru încasarea în termenii stabiliţi a plăţilor pentru apa livrată, prin ce întreprinderii i-a fost cauzat prejudiciu în sumă de 157 941,58 lei, sub formă de datorii debitoare neîncasate de la consumatorii de apă potabilă livrată, care nu au fost recuperate.

Cu privire la managementul defectuos şi activitatea nesatisfăcătoare a reclamantului în calitate de administrator, relevă că, au fost expuse concluzii şi de către Inspecţia Financiară din cadrul Direcţiei Teritoriale Inspectare Financiară Bălţi, care prin Actul întocmit în rezultatul controlului efectuat, la finele lunii iunie 2016, a constatat multiple încălcări de ordin economico-financiar la întreprinderea menționată, admise în perioada de activitate a reclamantului în calitate de conducător al acesteia. Inspectorii financiari au constatat că, contrar prevederilor pct.23 al Regulamentului - model al întreprinderii municipal, aprobat prin HG nr.387/1994, întreprinderea nu şi-a organizat activitatea şi nu şi-a determinat perspectivele producerii de sine stătător, reieșind din cererea populației și gospodăriei locale la producția, lucrările şi serviciile sale, precum şi din necesitatea de a-şi asigura dezvoltarea economică şi socială şi sporirea veniturilor salariaților săi. Personalul responsabil, inclusiv în persoana directorului Nicolai Vladimir, pe toată perioada activității, au admis încălcarea prevederilor art.24 pct. l al Legii contabilității nr. 113/2007, potrivit căruia entitatea are obligația să efectueze inventarierea

generală a elementelor de pasiv şi activ, cel puțin odată pe an pe parcursul desfășurării activității sale, precum şi în cazurile prevăzute de Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.60 din 29.05.2012, manifestată prin neefectuarea în mod obligatoriu a inventarierii elementelor de activ şi pasiv.

Consideră că, instanța a ignorant faptul că, la data de 05.10.2015, furnizorul de energie electrică SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord" Bălți a deconectat energia electrică la stația de pompare a apei potabile, până la data de 12.10.2015 din cauza datoriilor acumulate de către ÎM „Servicom-Mateuţi". Anume pentru acest fapt, directorul ÎM „Servicom-Mateuţi", Nicolai Vladimir a şi fost concediat prin dispoziția nr.39 din 09.10.2015 „Cu privire la concediere".

De altfel, subliniază că, în conținutul dispoziției nr.39 din 09.10.2015 „Cu privire la concediere", sunt foarte clar enunțate circumstanțele create şi poziția conducătorului Nicolai Vladimir. Una din cele mai grave încălcări este refuzul neîntemeiat şi neexplicat al acestuia de a achita facturile pentru energia electrică, care a avut ca consecință deconectarea stației de pompare a apei potabile. Sonda arteziană era unica sursă de alimentare cu apă a satului Mateuţi, raionul Rezina. întreg satul a rămas fără apă de la 05.10.2015 până la 12.10.2015. Intimatul/reclamant nu a negat şi a recunoscut acest fapt în cadrul ședințelor de judecată.

Conchide că, după cum s-a constatat, sancțiunea disciplinară sub formă de concediere a fost aplicată reclamantului pentru neglijență în serviciu, atitudine necorespunzătoare față de întreprindere şi mijloacele care i-au fost încredințate spre gestionare, supraconsum nejustificat de energie electrică, refuzul de a semna acordul bilateral cu furnizorul SA „FEE-Nord" pentru a i se oferi o perioadă de grație şi posibilitatea reconectării la sursa de energie electrică, acțiuni, care au avut ca rezultat deconectarea energiei electrice începând cu 05.10.2015, lăsând consumatorii fără un serviciu vital - apă potabilă.

În cele din urmă, menționează că, inițial, Nicolai Vladimir a solicitat achitarea acestui salariul restant, apoi, prin cerere de concretizare, a renunțat la el și nu este clar, din ce considerente instanța a dispus încasarea sumei de 401016,00 lei.

Solicită admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024, în partea ce se referă la anularea ca fiind ilegale dispozițiile primarului satului Mateuţi, raionul Rezina.

<u>În motivarea cererii de apel, apelantul Nicolai Vladimir</u> a menționat că, cu hotărârea primei instanțe nu este de acord din considerentele ce succed.

Astfel, de concedierea sa, Nicolai Vladimir consideră că, vinovată este primăria s.Mateuți, care prin dispozițiile sale a aplicat sancțiuni ilegale, fiind concediat din serviciul ilegal, îngrădind dreptul său de a gestiona întreprinderea în continuare. Consideră că, i-a fost cauzat un prejudiciu material. Prim urmare, angajatorul, primăria s. Mateuți, r. Rezina urmează să răspundă solidar cu ÎM „Servicom-Mateuți" de prejudiciul cauzat pentru perioada absenței forțate de la muncă, pentru eliberarea ilegală din serviciu și neplata în termen a salariului.

Instanța de judecată a indicat ca angajator întreprinderea municipală, pe când, susține Nicolai Vladimir, conform art.29 alin.(1) lit.c) al Legii privind administrația

publică locală din 28.12.2006, primarul este persoana care numește, stabilește atribuțiile și încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu șefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorității administrației publice locale respective. Prin urmare, consideră că, primăria s. Mateuți este responsabilă de achitarea despăgubirii pentru întreaga absență forțată de la muncă.

În referința depusă la cererea de apel, primăria s. Mateuți, r. Rezina, reprezentată de primarul Ursachi Angela, în raport cu invocarea de către apelantul Nicolai Vladimir a prevederilor art.29 alin.(1) lit.c) al Legii privind administrația publică locală din 28.12.2006, a menționat că, primarul nu achită plățile salariale conducătorului întreprinderii municipale. Mai mult ca atât, acțiunile primarului întreprinse în scopul realizării atribuțiilor de conducere, control şi reciclare profesională, au fost calificate de către conducătorul Nicolai Vladimir ca imixtiune în activitatea conducătorului. Această calificare fiind, ulterior, reținută şi de instanța de fond în hotărârea din 09 septembrie 2024, or, suma de 401016,00 lei este stabilită pentru a fi achitată conducătorului Nicolai Vladimir, prin hotărârea instanței de fond din 09 septembrie 2024, pentru salariul restant, pe care Nicolai Vladimir nu şi l-a achitat sie însuși pe parcursul a circa 11 luni până la concediere. În acest sens, a invocat art.179 alin.(2) Cod civil (în vigoare până la 01.03.2019), art.20 alin.(1-2) din Legea nr.845/1992, art.1, art.29 alin.(1) lit.c) al Legii nr.436/2006.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

În ședința instanței de apel, primăria s.Mateuți, r. Rezina, reprezentată de primarul Ursachi Angela a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe în partea ce ține de anularea ca fiind ilegale dispozițiile primarului s. Mateuți.

Apelantul Nicolai Vladimir și intimatul ÎM „Servicom-Mateuți" în proces de insolvabilitate, lichidator Timofti Vitalie în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, procedura citării legale fiind respectată.

În temeiul art.379 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa părților, care nu s-au prezentat.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind participantul prezent la proces, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul Civil consideră necesar de a respinge cererea de apel declarată de Vladimir Nicolai, a admite cererea de apel declarată de Primăria satului Mateuți, r-nul Rezina în persoana primarului Ursachi Angela și a casa hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024, cu emiterea unei noi hotărâri din considerentele ce succed.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

Apelantul Nicolai Vladimir și apelantul Primăria s.Mateuți, r. Rezina, reprezentată de primarul Ursachi Angela, la data de 05 septembrie 2024, au depus cereri de apel

împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024, astfel Colegiul constată ambele apeluri ca fiind declarate în termen.

Potrivit art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, *instanța de apel, după ce judecă apelul este în drept: c) să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre*.

În temeiul art.386 alin.(1) Cod de procedură civilă, (*1) Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

Articolul 130 alin.(1) Cod de procedură civilă statuează că, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii*.

În temeiul prevederilor art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale,* iar conform art. 130 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.*

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2), Cod de procedură civilă, *(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.*

Astfel, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Subsecvent, Colegiul Civil atestă că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare.

Instanța de apel constată că, obiectul prezentei cereri de chemare în judecată constituie anularea dispozițiilor primarului s. Mateuți, r. Rezina de sancționare disciplinară în privința lui Vladimir Nicolai, restabilirea în funcție, încasarea salariului și despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă.

În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.*

În corespundere cu art.354 Codul muncii, *se consideră litigii individuale de muncă divergențele dintre salariat și angajator privind: a) încheierea contractului individual de muncă; b) executarea, modificarea şi suspendarea contractului individual de muncă; c) încetarea şi nulitatea, parțială sau totală, a contractului individual de muncă; d) plata despăgubirilor în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de către una din părțile contractului individual de muncă; e) rezultatele concursului; f) anularea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) de angajare în serviciu, emis conform art.65 alin.(l); lit.h) Codul muncii, precum și alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă*.

Astfel, din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, în corespundere cu Statutul Întreprinderii Municipale „Servicom-Mateuți" rezultă că, ultima a fost întemeiat în temeiul Deciziei Consiliului local Mateuți, r-l Rezina cu nr.2/1 din 16.03.2012, fondatorul Întreprinderii fiind Consiliul local Mateuți (f.d.161-166, vol.I

și f.d.23, vol.II).

Potrivit Statutului Întreprinderii Municipale „Servicom-Mateuți” și certificatului de înregistrare a Întreprinderii MD 0114713, se confirmă că, respectiva întreprindere la 11.04.2012 a fost înregistrată la Camera Înregistrării de Stat (f.d.64,161, vol.I).

Conform pct.4.1 din Statutul ÎM „Servicom-Mateuți”, administrarea întreprinderii este efectuată în conformitate cu statutul ei, de către conducătorul acesteia, pe care-l numește și eliberează din funcție primarul (f.d.163, vol.I).

Astfel, potrivit contractului individual de muncă cu nr.12 din 17 iulie 2013 perfectat de primăria s.Mateuți în persoana primarului Mîrzenco Mihail, rezidă că, Nicolai Vladimir a fost angajat în calitate de conducător al ÎM „Servicom-Mateuți” pe o perioadă nedeterminată, cu un salariu de 3640 lei lunar. Potrivit pct.8), 9) din același contract rezultă că, salariatul are drepturile de la art.9 alin.(1) Codul muncii și va îndeplini obligațiile de la art.9 alin.(2) Codul muncii și Fișa postului care se anexează la prezentul contract (f.d.115, vol.I și f.d.4, vol.II).

Tot din înscrisurile cauzei rezultă că, prin decizia Consiliului local Mateuți cu nr.4/7 din 29 iulie 2014 a fost aprobat Regulamentul-cadru privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și canalizare (f.d.5, 10-17, 137-147, vol.II).

La 29.07.2015, primarul s.Mateuți, Angela Ursachi a expediat în adresa ÎM „Servicom- Mateuți” un demers cu nr.120, prin care a solicitat informația amplă și concretă în formă scrisă referitor la situația de criză creată în perioada de la 24 iulie 2015 până la acel moment, propuneri și căile de soluționare a acestora, asigurarea funcționării sursei existente alternative de aprovizionare cu apă, verificarea metrologică pentru sursa alternativă cu apă, acordându-i conducătorului ÎM „Servicom-Mateuți”, în persoana lui Vladimir Nicolai, termen de executare până la 31.07.2015 (f.d.24, vol.I).

Tot în acea zi, la 29.07.2015, prin demersul cu nr.121, primarul s.Mateuți, Angela Ursachi repetat a solicitat raportul economico-fianciar referitor la activitarea ÎM „Servicom- Mateuți” din momentul fondării întreprinderii până la zi, registrul indicațiilor săptămânale ale contorului, volumul lunar al pierderilor potrivit înregistrării indicațiilor centrului, soluții pentru lichidarea pierderilor, copia statalului, copia regulamentului intern de activitate a întreprinderii, copia regulamentului de prestare a serviciului de aprovizionare cu apă sau a contractului (f.d.25, vol.I).

La 30 și 31 iulie 2015, reclamantul Vladimir Nicolai prezintă explicațiile de rigoare, la care anexează Raportul privind activitatea ÎM „Servicom-Mateuți” pentru anul 2013, cât și Statutul, precum și Regulamentul întreprinderii (f.d.15-20; 29-30, vol.I).

Primarul s.Mateuți, Angela Ursachi, la 05 august 2015, emite dispoziția cu nr.22-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu”, pe faptul parvenirii la ÎM „Servicom-Mateuți” la 03.08.2015 din partea Serviciului Supraveghere de Stat a Sănătății Publice Rezina, a prescripției sanitară, referitor la încălcarea art. 96 alin.(3) al Hotărârii Guvernului nr. 656 din 27.05.2002 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și de canalizare. Prin dispoziția menționată s-a solicitat conducătorului ÎM „Servicom-Mateuți” Vladimir Nicolai explicație scrisă privind fapta comisă și admiterea încălcărilor depistate, informație

scrisă privind acțiunile și soluțiile referitoare la ameliorarea situației. Tot primarul s-a desemnat pe sine persoană abilitată pentru efectuarea anchetei de serviciu (f.d.7, vol.I).

La 12.08.2015, Vladimir Nicolai prezintă explicațiile scrise despre faptul că, nu a fost anunțat de către Centrul de Sănătate Publică despre preluarea probelor de apă din grădinița de copii (f.d.31, vol.I).

În temeiul anchetei de serviciu pornite, la 24.08.2015 primarul Ursachi Angela emite dispoziția cu nr.25-C, potrivit căreia lui Vladimir Nicolai i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de „avertisment", imputând-i acestuia încălcarea art.96 alin.(3) al Hotărârii Guvernului nr. 656 din 27.05.2002 și încălcarea art.12,15 din Hotărârea Guvernului nr.934 din 15.08.2007 din Anexa 2. La emiterea dispoziției de sancționare, primarul, a constatat în acțiunile lui Vladimir Nicolai nerespectarea art.96 alin.(3) al Hotărârii Guvernului nr.656 din 27 mai 2002 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă și de canalizare (f.d.8, vol.I).

Anterior primei sancționări disciplinare din 24.08.2015 a lui Vladimir Nicolai cu „avertisment", în temeiul deciziei Consiliului local Mateuți cu nr.4/4 din 13.08.2015 „Cu privire la înființarea și organizarea serviciului public de alimentare cu apă potabilă, aprobarea Regulamentului intern, alegerea formei de gestiune și aprobarea tarifului la apă potabilă", de la ÎM „Servicom-Mateuți" s-au retras mijloacele fixe și s-au atribuit Serviciului public de alimentare cu apă potabilă și concomitent, de la ÎM „Servicom-Mateuți" la fel s-a preluat și dreptul de a încasa de la consumatori datoriile existente la momentul transmiterii mijloacelor fixe (f.d.22, vol.I).

Din actul datat cu 01.09.2015 rezultă că, Vladimir Nicolai a predat, iar primarul Angela Ursachi a primit de la ÎM „Servicom-Mateuți" în gestiunea Serviciului Public de alimentare cu apă potabilă, mijloacele fixe pe care care la ÎM „Servicom-Mateuți" le-a avut în gestiune în temeiul deciziei Consiliului local Mateuți 1/ 2 din 12.03.2013 (f.d.21, vol.I).

La 02.09.2015 primarul Angela Ursachi, prin demers scris, solicită de la ÎM „Servicom-Mateuți" prezentarea documentației generale și documentelor de ținere a evidenței contabile, precum și raportul economico-financiar al întreprinderii pentru perioada 2013-2015 (f.d.26, vol.I).

Tot la 02.09.2015, primarul Angela Ursachi emite dispoziția nr. 26-C din 02.09.2015, potrivit căreia s-a dispus organizarea anchetei de serviciu conducătorului ÎM „Servicom-Mateuți" Nicolai Vladimir pe faptul încălcării art. 15 alin.(l) lit.e) al Legii nr. 303 din 13.12.2014 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, prin neprezentarea în termenul stabilit a informației solicitate repetat de către Autoritatea publică, manifestând neglijență în serviciu (f.d.9, vol.I).

La 10.09.2015 Vladimir Nicolai prezintă explicații în baza demersului din 02.09.2015, solicitând de la primarul s.Mateuți, respectarea Legii privind activitatea întreprinderii (f.d.32, vol.I).

În rezultat, la 11.09.2015, primarul Angela Ursachi emite dispoziția cu nr.28-C, potrivit căreia conducătorului ÎM „Servicom-Mateuți" i-a fost aplicată sancțiunea disciplinara sub formă de „mustrare" pe faptul inacțiunilor lui Vladimir Nicolai

manifestate intenționat în privința demersului înaintat repetat către acesta la 29.07.2015, prin ce a încălcat conștient art.15 alin.(1),lit.e) al Legii nr.303 din 13.12.2014 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare (f.d.10, vol.I).

Tot la 11.09.2015, primarul Angela Ursachi mai expediază un demers scris în adresa ÎM „Servicom-Mateuți", solicitând raportul economico-financiar la activitatea întreprinderii din momentul fondării până la zi ș.a. (f.d. 27, vol.I).

La 21.09.2015, primarului i-a fost prezentată de către Vladimir Nicolai copia raportului financiar al întreprinderii până la 31.12.2014, extras din registrul indicațiilor apometrului fântânii arteziene, volumul apei realizate și pierderile înregistrate conform evidenței contabile, extras din registrul indicațiilor lunare privind indicațiile contorului electric. Totodată, răspunsul dat cuprindea și informația privitor la comunicarea telefonică parvenită de la SA „Red-Nord", prin care au fost informați că, la data de 23.09.2015 ÎM „Servicom- Mateuți" va fi deconectată de la energia electrică pentru neachitare (f.d.33-36, vol.I).

La 23.09.2015 de către primarul s. Mateuți r-ul Rezina Angela Ursachi a fost emisă dispoziția nr. 30-C „Cu privire la organizarea anchetei de serviciu" în privința lui Nicolai Vladimir, precum că, prin scrisoarea nr.58 din 21.09.2015 a constatat admiterea unor datorii imense și periculoase pentru consumatorii de apă potabilă din s. Mateuți. Prin dispoziția menționată, s-a constatat că, până la 01.08.2015 s-au acumulat datorii către salariați în sumă de 90677,34 lei și către furnizorul de energie electrică în mărime de 20000 lei, ca urmare a fost deconectată sursa de aprovizionare cu apă de la conducta de energie electrică. Persoană abilitată de efectuarea anchetei de serviciu s-a desemnat primarul Angela Ursachi și s-a solicitat de la Vladimir Nicolai prezentarea explicațiilor (f.d.11, vol.I).

La 29.09.2015 Vladimir Nicolai depune explicații scrise atât în adresa Consiliului local Mateuți, cât și în adresa primarului Angela Ursachi (f.d.37, vol.I).

La 01.10.2015 primarul Angela Ursachi, expediază un răspuns la ÎM „Servicom-Mateuți" în persoana reclamantului Vladimir Nicolai, prin care îl informează pe ultimul despre datoriile întreprinderii, inclusiv la salariu, acumulate până la intrarea în vigoare a deciziei Consiliului Local Mateuți nr.4/7 din 13.08.2015 și primarul personal, constată că, ÎM „Servicom-Mateuți" a admis pierderi de circa 40% și invocă că, e greu de evitat falimentul (f.d.119, vol.I).

Astfel, la 05.10.2015, primarul Angela Ursachi a emis dispoziția cu nr.37-C, potrivit căreia, conducătorul ÎM „Servicom-Mateuți", Nicolai Vladimir a fost sancționat cu sancțiunea disciplinară sub formă de „mustrare aspră", pentru neglijență în serviciu manifestată prin acumularea datoriilor față de salariați și furnizorul de energie electrică, nu a confirmat prin acte existența de facto a datoriilor față de Bugetul public, față de salariați, precum și față de furnizori de energie electrică și că Nicolai Vladimir tăinuiește intenționat și interzice categoric accesul la informațiile privind activitatea financiară a întreprinderii fiind imposibilă constatarea realității (f.d.12, vol.I).

La aceeași dată, 05.10.2015 Vladimir Nicolai prezintă primarului Angela Ursachi copia reclamației SA „FEE-Nord" din 21.09.2015 (f.d.38-39, vol.I).

Prin urmare, în aceeași zi, la 05.10.2015 primarul Angela Ursachi a emis dispoziția

cu nr.38-C „Cu privire la organizarea unei alte anchete de serviciu” în privința lui Vladimir Nicolai pe faptul inacțiunilor referitor la reclamația SA „FEE-Nord” din 21.09.2015, neglijenței manifestate în serviciu și atitudinea nesatisfăcătoare față de utilajul electric al sistemului de apeduct, care a dus la consumul excesiv de energie electrică și cheltuieli de prisos, care puteau fi evitate, dacă bunurile erau gestionate cu diligența unui bun gospodar și pierderilor, efectuarea anchetei de serviciu fiind în obligația primarului Angela Ursachi (f.d.13, vol.I).

La 08.10.2015, Vladimir Nicolai depune explicații scrise atât în adresa Consiliului local Mateuți, cât și în adresa primarului Angela Ursachi (f.d.40, vol.I).

Prin urmare, la 09.10.2015, primarul Angela Ursachi a emis Dispoziția cu nr.39-C, potrivit căreia lui Vladmir Nicolai-conducătorul ÎM „Servicom-Mateuți” i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară „concediere”, pentru faptul că, Vladimir Nicolai nu a reacționat nici la reclamația SA „Red-Nord” din 21.09.2015 de a achita datoria, precum și intenționat a refuzat să semneze acordul bilateral cu furnizorul de energie electrică, pentru a-i oferi perioada de grație și posibilitatea reconectării la sursa de energie electrică, care a fost deconectată de către furnizor la 05.10.2015, interzicerea accesului de către directorul întreprinderii fondatorului și angajatorului la informația generală și economică a activității (f.d.14, vol.I).

Potrivit Dispoziției cu nr.40-c emisă de primarul Angela Ursachi la 09.10.2015, în ziua sancționării lui Vladimir Nicolai cu „concedierea” din serviciu rezultă că, în calitate de șef al ÎM „Servicom-Mateuți” a fost angajată Chitic Doina, fapt confirmat și prin extrasul din Registrul persoanelor juridice, eliberat la 09.10.2015 (f.d.65, 66, vol.I).

La 24 noiembrie 2015, Vladimir Nicolai a depus în instanța de fond cerere de chemare în judecată împotriva primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, privind anularea dispozițiilor, restabilirea în funcție și încasarea salariului, încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă (f.d.1, 2-5, vol.I).

Prin decizia Consiliului local Mateuți cu nr.2/20 din 15 aprilie 2016 s-a decis sistarea activității ÎM „Servicom-Mateuți” pentru perioada investigațiilor organelor de drept, cu excepția acțiunilor în vederea acumulării datoriilor debitoare, cu numirea persoanei responsabile pentru prezentarea dărilor de seamă, gestiunea contului bancar pentru achitările necesare, primarul Ursachi Angela (f.d.143, vol.I).

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 30.03.2017 s-a admis cererea introductivă depusă de debitorul ÎM „Servicom-Mateuți”, s-a constatat insolvabilitatea întreprinderii și s-a intentat procedura simplificată a falimentului față de debitorul ÎM „Servicom-Mateuți” (f.d.123-129, vol.II).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 22.05.2017, în procesul civil pe cauza respectivă, a fost atras în calitate de copârât lichidatorul ÎM „Servicom-Mateuți”, Nacu Anatolie (f.d.54, vol.II).

Prin încheierea instanței de insolvabilitate a Curții de Apel Chișinău din 20.07.2017, în calitate de lichidator al ÎM „Servicom-Mateuți” a fost desemnat Timoftii Vitalie (f.d.121-122, vol.II).

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 20.03.2018, s-a dispus atragerea în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului a ÎM „Servicom-

Mateuți” (f.d.95[a]-95[b], vol.II).

La 20 septembrie 2018, Vladimir Nicolai a depus cerere de chemare în judecată modificată către primăria s.Mateuți, r-nul Rezina și Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți”, solicitând anularea dispozițiilor primarului s. Mateuți, iar în locul restabilirii în funcție de director încasarea de la ÎM „Servicom-Mateuți” a trei salarii medii și despăgubirea pentru lipsa forțată de la muncă în mărime de 3 salarii medii (f.d.116-118, Vol.II).

Prin hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Vladimir Nicolai împotriva primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, terț ÎM „Servicom-Mateuți” privind anularea dispozițiilor, restabilirea în funcție și încasarea salariului, încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă. Au fost anulate, ca fiind ilegale, dispozițiile Primarului satului Mateuți, raionul Rezina nr. 25- C din 24 august 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 28-C din 11 septembrie 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 37-C din 5 octombrie 2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare”, nr. 39-C din 9 octombrie 2015 „Cu privire la concediere”. A fost dispusă încasarea din contul Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina în beneficiul lui Nicolai Vladimir cu titlu de despăgubire morală pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă 9 octombrie 2015 – 14 septembrie 2020, în mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă. A fost dispusă încasarea din contul Primăriei satului Mateuți, raionul Rezina în beneficiul lui Nicolai Vladimir în locul restabilirii la locul de muncă o compensație în mărime de trei salarii medii lunare ale salariatului. În rest, pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate (f.d.245-246, vol.II, și f.d.10-34, Vol.III).

La 7 octombrie 2020, Primăria satului Mateuți, raionul Rezina a depus cerere de apel împotriva hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 14 septembrie 2020 (f.d.8, Vol. III).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021, a fost admis apelul depus de primăria satului Mateuți, raionul Rezina, a fost casată integral hotărârea din 14 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea înaintată de Vladimir Nicolai a fost respinsă (f.d.135,136-153, Vol.III).

Ca urmare a recursului depus de Vladimir Nicolai împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021 (f.d.160-164, Vol.II), prin decizia Curții Supreme de Justiție din 25 mai 2022, a fost admis recursul declarat de către Vladimir Nicolai. S-a casat decizia din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, la cererea de chemare în judecată înaintată de Vladimir Nicolai împotriva primăriei satului Mateuți, raionul Rezina, terț Întreprinderea Mixtă „Servicom-Mateuți” cu privire la anularea dispozițiilor și încasarea despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d.191- 205, Vol. III).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022, s-a admis apelul declarat de avocatul Roșca Ivan în interesele Primăriei s.Mateuți, raionul Rezina. S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 14 septembrie 2020, cu

trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, pentru examinarea cauzei în ordine de drept comun (f.d.26-34, vol.IV).

Subsecvent, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Vladimir Nicolai către Primăria satului Mateuți, raionul Rezina și Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți" în proces de insolvabilitate.

- s-au anulat ca fiind ilegale dispozițiile primarului satului Mateuți, raionul Rezina după cum urmează: 1) cu nr.25-C din 24.08.2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare" în privința lui Nicolai Vladimir sub formă de „avertisment"; 2) cu nr.28-C din 11.09.2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare" în privința lui Nicolai Vladimir sub formă de „mustrare"; 3) cu nr.37-C din 05.10.2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare" în privința lui Nicolai Vladimir sub formă de „mustrare aspră" și 4) cu nr.39-C din 09.10.2015 „Cu privire la concediere" în privința lui Nicolai Vladimir.
- s-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți" în proces de insolvabilitate, reprezentată de lichidatorul Vitalie Timoftii, cu sediul or.*****, str.***** în beneficiul lui Nicolai Vladimir, plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă (09.10.2015-09.08.2024) în mărime de 12 salarii medii lunare ale salariatului în mărime totală de 43680,00 (patruzeci și trei mii șase sute optzeci,00) lei.
- s-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți" în proces de insolvabilitate, reprezentată de lichidatorul Vitalie Timoftii, cu sediul: or.*****, str.***** în beneficiul lui Nicolai Vladimir, în locul restabilirii ultimului la locul de muncă, o compensație suplimentară la suma de 43680,00 (patruzeci și trei mii șase sute optzeci,00) lei, în mărime de 5 (cinci) salarii medii lunare ale salariatului, în sumă 18200,00 (optsprezece mii două sute,00) lei.
- s-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți" în proces de insolvabilitate, reprezentată de lichidatorul Vitalie Timoftii, cu sediul: or.*****, str.***** în beneficiul lui Nicolai Vladimir suma de 401016,00 (patru sute unu mii șasesprezece,00) lei în temeiul art.330 alin.(1),lit.b) și alin.(2) Codul muncii, pentru eliberare ilegală din serviciu și neplata în termen a salariului pentru perioada 01.10.2015-09.08.2024.

În rest, pretențiile reclamantului Nicolai Vladimir s-au respins ca neîntemeiate.

- s-a încasat de la Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți" în proces de insolvabilitate taxa de stat în mărime de 250,00 (două sute cincizeci, 00) lei, de a cărei plată reclamantul a fost scutit la intentarea acțiunii civile.
- s-a încasat în mod solidar de la Primăria satului Mateuți, raionul Rezina și Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți" în proces de insolvabilitate, reprezentată de lichidatorul Vitalie Timoftii, cu sediul: or.*****, str.***** în beneficiul lui Nicolai Vladimir cheltuielile suportate pentru asistența juridică în mărime de 1000,00 (una mie,00) lei (f.d.28-29, 43-58, vol.V).

Instanța de fond și-a întemeiat soluția pe faptul că, reprezentantul primăriei s.Mateuți, r-l Rezina, în persoana Angelei Ursachi, la examinarea litigiului în instanța de fond, nu a

dovedit legalitatea și nu a indicat temeiurile eliberării din serviciu a salariatului Nicolai Vladimir, așa cum prevede obligatoriu art. 89 alin.(2) din Codul muncii. Pentru a ajunge la această soluție, instanța de fond a reținut că, nu s-a prezentat nici o probă referitor la prelevarea probelor de apă în prezența managerului comandatarului ÎM „Servicom-Mateuți", așa cum o cere contractul nr. 71 din 09.04.2013 „Cu privire la efectuarea investigaților de laborator a apei potabile din apeductul s.Mateuți", precum nu există nici o probă ce ar demonstra vinovăția lui Vladimir Nicolai, care urmau a fi puse ca temei la emiterea dispoziției de sancționare din 24.08.2015. În susținerea poziției sale, instanța de fond a mai invocat că, potrivit pct.4.5 al Statutului ÎM „Servicom- Mateuți", în termenul de valabilitate a contractului, fondatorul sau oarecare altă persoană terță nu au dreptul să se amestece în activitatea administratorului, exceptând cazurile prevăzute de condițiile contractuale sau de legislația în vigoare, iar potrivit pct. 6.3 al Statutului, controlul activității întreprinderii este efectuat în limitele competențelor atribuite prin lege, de către organele administrației de stat abilitate cu funcții generale sau speciale de control-financiare, fiscale, bancare precum și de alte structuri de stat. A considerat instanța de fond că, chiar, în cazul în care angajatorul în persoana primarului Angela Ursachi ar fi depistat careva abateri în activitatea administratorului și prejudicierea întreprinderii pe care o gestionează, aceasta urma să informeze despre aceste fapte - fondatorul Consiliul local Mateuți și organele abilitate de stat, care în urma unor investigații eficiente și obiective urmau să dea o apreciere acțiunilor/inacțiunilor administratorului ÎM „Servicom-Mateuți". La fel, instanța de prim nivel a reținut faptul că reclamantului Vladimir Nicolai nu i-au fost aduse la cunoștință materialele anchetelor de serviciu inițiate în privința sa, acesta nu a fost chemat nici la o ședință unde urma să se examineze faptele imputate acestuia, primarul limitându-se la faptul aducerii la cunoștință a dispozițiilor de sancționare.

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 05 septembrie 2024, Vladimir Nicolai a contestat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată (f.d.36-37, 146-147, vol.V).

La data de 05 septembrie 2024, Ursachi Angela în calitate de primar al primăriei satului Mateuți, r. Rezina a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024 prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Nicolai Vladimir (f.d.38-40, 104-128, vol.V).

Primarul Ursachi Angela în interesele primăriei s. Mateuți, r. Rezina, la data de 26.02.2025 a depus referință la cererea de apel formulată de Nicolai Vladimir (f.d.158-160).

Analizând circumstanțele cauzei în coroborare cu normele de drept ce guvernează spața dedusă judecății, Colegiul civil concluzionează că, instanța de fond eronat a ajuns la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Vladimir Nicolai către primăria satului Mateuți, raionul Rezina și Întreprinderea Municipală „Servicom- Mateuți" în proces de insolvabilitate, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.13 alin.(1) lit.i) al Legii nr. 845 din 03.01.1992, *activitatea de antreprenoriat poate fi practicată sub următoarele forme organizatrico-juridice întreprindere de stat și întreprindere municipală*, or, după cum rezultă din actele dosarului, Întreprinderea Municipală „Servicom-Mateuți" a fost întemeiată în temeiul Deciziei Consiliului local Mateuți, r-l Rezina cu nr.2/1 din 16.03.2012, fondatorul Întreprinderii fiind Consiliul local Mateuți.

În temeiul art.20 al Legii nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi, *(1) Întreprinderea de stat se înfiinţează şi se dotează cu bunuri de Guvern sau de organul administraţiei de stat împuternicit pentru acest lucru. Întreprinderea municipală se înfiinţează şi se dotează cu bunuri de organul de autoadministrare locală. (2) Întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală sînt persoane juridice şi poartă răspundere pentru obligaţiile asumate cu întreg patrimoniul lor. Autorităţile administraţiei publice şi autorităţile administraţiei publice locale nu poartă răspundere pentru obligaţiile întreprinderii de stat şi ale întreprinderii municipale. Aceste întreprinderi nu poartă răspundere pentru obligaţiile autorităţilor administraţiei publice şi ale autorităţilor administraţiei publice locale.*

Aici, Colegiul civil va reține că, prin Decizia Consiliului sătesc Mateuți nr.1/2 din 12.03.2013 cu privire la transmiterea în gestiunea economică a ÎM „Servicom-Mateuți" a mijloacelor fixe, acesteia din urmă i-au fost transmise mijloace fixe în gestiune economică și active materiale nefinisate, inclusiv rețea de apeduct, stație de pompare Boșernița, o pompă de pompare a apei.

Conform capitolului IV din Statutul ÎM „Servicom-Mateuți", înregistrată la 11.04.2012, administratorul este numit și eliberat din funcție de către primar, angajarea fiind legalizată printr-un contract individual de muncă. Deci, reclamantul Nicolai Vladimir a fost angajat în calitate de administrator al ÎM „Servicom-Mateuți", fiind încheiat, în acest sens, contractul individual de muncă nr.12 din 17.07.2013.

Astfel, Colegiul civil constată că, instanța de fond în mod eronat a reținut lipsa competenței în emiterea ordinelor de sancționare la caz, or, potrivit Statutului ÎM „Servicom-Mateuți", conducătorul acesteia se angajează și se eliberează de către primar.

În temeiul art.45 din Codul muncii, *contractul individual de muncă este înțelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcţie, să respecte regulamentul intern al unităţii, dacă este elaborat şi aprobat de angajator, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.*

Potrivit pct. 4.4 din Statutul ÎM „Servicom-Mateuți", *administratorul poartă răspundere materială pentru obligațiunile întreprinderii pe care o conduce, precum şi pentru neexecutarea sau executarea neconformă a obligațiilor sale, stipulate în contract.*

Iar, conform pct. 4.6 din Statutul ÎM „Servicom-Mateuți", *administratorul poate fi eliberat din funcţie înainte de expirarea termenului contractului, potrivit temeiurilor prevăzute în contract sau de lege.*

Prin urmare, în raport cu cerința reclamantului de anulare a dispoziției Primarului s. Mateuți nr. 25-C din 24.08.2015 privind aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „avertisment”, se reține următoarele.

La data de 03.08.2015 Serviciul Supraveghere de Stat a Sănătății Publice Rezina, urmare a preluării probelor, a depistat că calitatea apei potabile furnizată grădiniței de copii, cât şi tuturor consumatorilor din localitate, nu corespundea normelor sanitare, fapt confirmat prin prescrierea sanitară nr. 020/270 din 03.08.2015.

În acest sens, potrivit pct. 96 subpct. 3 și 4 din Regulamentul privind folosirea sistemelor comunale de alimentare cu apă şi de canalizare, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 656 din 27 mai 2002 (în vigoare la data emiterii ordinului nr. 25-C), *furnizorul are următoarele obligații față de consumatori: 3) să asigure calitatea apei potabile distribuite abonaților la nivelul cerințelor stabilite de organele supravegherii sanitare de stat şi ale normelor de calitate în vigoare; 4) să efectueze controlul şi supravegherea permanentă a instalațiilor de alimentare cu apă şi de canalizare, ce se află în gestiunea sa precum şi a consumatorilor.*

Pct. 11 – 13 din Normele sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.934 din 15 august 2007 stipulează că, *monitorizarea calității apei potabile se efectuează de către producător, distribuitor şi centrele teritoriale/de performanță de sănătate publică. Producătorii şi distribuitorii de apă potabilă asigură conformarea la parametrii de calitate şi finanțarea monitorizării de audit şi de control al calității apei potabile. Centrele teritoriale/de performanță de sănătate publică asigură supravegherea şi controlul monitorizării calității apei potabile în scopul verificării faptului dacă apa distribuită consumatorului este conformă cerințelor de calitate şi nu creează riscuri pentru sănătatea publică.*

În conformitate cu pct. 15 din Normele sanitare privind calitatea apei potabile, aprobate prin anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.934 din 15 august 2007, *producătorii, distribuitorii sau utilizatorii de apă potabilă, prin sistem public colectiv ori individual, prin îmbuteliere în sticle sau în alte recipiente, pentru industria alimentară, asigură monitorizarea curentă, de control al apei potabile, conform unui program care trebuie să cuprindă în mod obligatoriu controlul eficienței tehnologiei de tratare, îndeosebi al dezinfecției, şi al calității apei potabile produse, distribuite şi utilizate.*

De altfel, în temeiul normelor enunțate supra, instanța de apel constată că, reclamantul Nicolai Vladimir, în calitate de administrator al ÎM „Servicom-Mateuți” nu a îndeplinit obligațiile legale de monitorizare şi aplicare a serviciilor de curățare a rezervorului şi sistemului de apă, pentru asigurarea calității apei potabile livrată consumatorilor şi instituțiilor publice.

În accepțiunea art. 201 din Codul Muncii, *disciplina muncii reprezintă obligaţia tuturor salariaţilor de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convenţiile colective, cu contractele colective şi cu cele individuale de muncă, precum şi cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității, dacă este elaborat şi aprobat de angajator.*

Iar art. 206 alin.(1), (5) Codul muncii declară că, *pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancțiuni*

disciplinare avertismentul, mustrarea, mustrarea aspră şi concedierea (în temeiurile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. g)-r)). (5) la aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul trebuie să ţină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise şi de alte circumstanţe obiective.

Prin prisma art.208 Cod Muncii, *pînă la aplicarea sancţiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicaţie scrisă privind fapta comisă. Explicaţia privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicaţia cerută se consemnează într-un proces- verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor. În funcţie de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze şi o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăşi o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-şi explice atitudinea şi să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele şi justificările pe care le consideră necesare.*

În temeiul art.209 alin.(1), (2) din Codul muncii, *sancţiunea disciplinară se aplică de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediul anual de odihnă, în concediul de studii sau în concediul medical. Sancţiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 6 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, iar în urma reviziei sau a controlului activităţii economice-financiare - după expirarea a 2 ani de la data comiterii. În termenele indicate nu se include durata desfăşurării procedurii penale.*

Potrivit art.210 alin.(1)-(3) din Codul muncii, *sancţiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziţie, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt şi de drept ale aplicării sancţiunii; b) termenul în care sancţiunea poate fi contestată; c) organul în care sancţiunea poate fi contestată. Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărârea) de sancţionare, cu excepţia sancţiunii disciplinare sub formă de concediere conform art. 206 alin. (1) lit. d) care se aplică cu respectarea art. 81 alin. (3), se comunică salariatului, sub semnătură, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unităţii (filială, reprezentanţă, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate - în termen de cel mult 15 zile lucrătoare şi produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului şi un reprezentant al salariaţilor. Ordinul (dispoziţia, decizia, hotărârea) de sancţionare poate fi contestat de salariat în instanţa de judecată în condiţiile art.355 Codul muncii.*

Distinct de cele expuse, Colegiul civil subliniază că, neîndeplinirea corespunzătoare a obligațiilor de serviciu este confirmată și prin circumstanțele indicate de către însuși reclamant în cererea de chemare în judecată, cât și în explicația din 12.08.2015, potrivit cărora reclamantul Nicolai Vladimir a indicat că, problema dată a fost în regim de urgență soluționată, iar rezultatele repetate ale analizei apei au corespuns cerințelor normelor sanitaro-epidemiologice. S-a indicat că, întreprinderea nu are resurse financiare pentru achitarea serviciilor de clorare a bazinului şi sistemului de alimentare cu apă.

Totodată, s-a mai indicat că, specialiștii de la CSP Rezina au efectuat lucrările de clorare a sistemului de aprovizionare cu apă din localitate, aşa încât problema a fost soluționată.

Or, Colegiul civil reține alegațiile apelantului primăria s. Mateuți că, reclamantul Nicolai Vladimir nu a informat primăria s. Mateuți, în termen util, despre problema creată, precum și nici nu au fost solicitate surse financiare suplimentare, pentru remedierea situației, în vederea asigurării calității apei livrate consumatorilor.

În raport cu Dispoziția nr.28-C din 11 septembrie 2015 prin care de către primăria s. Mateuți a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de „mustrare", instanța de apel reține că, la 23 iulie 2015, primarul s. Mateuți a expediat în adresa ÎM „Servicom-Mateuți" un demers prin care a solicitat raportul economico-financiar referitor la activitatea ÎM „Servicom-Mateuți" din momentul fondării întreprinderii până la zi, registrul indicațiilor săptămânale ale contorului, volumul lunar al pierderilor potrivit înregistrării indicațiilor contorului, soluții pentru lichidarea pierderilor, copia statului, copia regulamentului intern de activitate a întreprinderii, copia regulamentului de prestare a serviciului de aprovizionare cu apă sau a contractului, ca ulterior, la 29 iulie 2015, primarul s. Mateuți să mai expedieze în adresa ÎM „Servicom-Mateuți" un demers cu nr. 120, prin care a solicitat informația amplă și concretă în formă scrisă, referitor la situația de criză creată în perioada de la 24 iulie 2015 până la acel moment, propuneri și căile de soluționare a acestora, asigurarea funcționării sursei existente alternative de aprovizionare cu apă, verificarea metrologică pentru sursa alternativă cu apă, acordându-i termen de executare până la 31.07.2015.

În aceeași ordine de idei, prin demersul nr.121 a fost solicitată prezentarea raportului economico-financiar referitor la activitatea ÎM „Servicom-Mateuți" din momentul fondării întreprinderii până la zi, registrul indicațiilor săptămânale ale contorului, volumul lunar al pierderilor potrivit înregistrării indicațiilor contorului, soluții pentru lichidarea pierderilor, copia statutului, copia regulamentului intern de activitate a întreprinderii, copia regulamentului de prestare a serviciului de aprovizionare cu apă sau a contractului.

Analizând minuțios răspunsurile la demersurile numite supra date de reclamantul Vladimir Nicolai la 30.07.2015 și 31.07.2015, Colegiul civil reține că, raportul economico - financiar referitor la activitatea ÎM „Servicom-Mateuți" din momentul fondării întreprinderii până la zi, registrul indicațiilor săptămânale ale contorului, volumul lunar al pierderilor potrivit înregistrării indicațiilor contorului, soluții pentru lichidarea pierderilor nu au fost prezentate. Or, este oportun de menționat că, potrivit art. 15 alin. (1) lit. e) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare nr. 303 din 13.12.2013, *operatorul este obligat să prezinte, în termenele stabilite, autorității administrației publice locale, autorității centrale de specialitate, precum şi Agenției, informația solicitată de acestea, să asigure accesul reprezentanților acestora la toate documentele ce conțin informații necesare pentru verificarea şi evaluarea funcționării şi dezvoltării serviciului, să prezinte în termen Agenției şi autorității administrației publice locale rapoarte privind activitatea desfăşurată.*

Deci, se constată cu certitudine că, dispoziția primarului s. Mateuți r-ul Rezina nr. 28-C din 11.09.2015 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare" pentru încălcarea art. 15

alin. (1) lit. e) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare nr. 303 din 13.12.2013, întemeiat a fost emisă de către autoritate, or, partea reclamantă nu a prezentat raportul economic în termenul acordat de până la 07 august 2015, acesta fiind prezentat la data 21.09.2015, adică după emiterea dispoziției nr. 28-C din 11.09.2015.

Cât ține de cerința reclamantului privind anularea dispoziției primarului s. Mateuți r-ul Rezina nr. 37-C din 05.10.2015 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, prin care reclamantul Nicolai Vladimir a fost sancționat cu sancțiunea disciplinară sub formă de „mustrare aspră", Colegiul civil constată că, sancțiunea a fost aplicată pentru acumularea datoriilor față de salariați și furnizorul de energie electrică, precum și interzicerea accesului la informație financiară privind activitatea întreprinderii. Or, vor fi reținute alegațiile apelantului primăria s. Mateuți, potrivit cărora, locuitorii s. Mateuți, au fost lipsiți de apă, un termen de 7 zile, fapt care, s-a datorat acțiunilor necorespunzătoare/inacțiunilor administratorului ÎM „Servicom-Mateuți", reclamantul Nicolai Vadimir, urmare a administrării defectuoase a întreprinderii, neasigurând achitarea în termen pentru serviciile prestate întreprinderii, în vederea asigurării furnizării apei potabile localității. La fel, se va mai reține că, administratorul ÎM „Servicom-Mateuți", reclamantul Nicolai Vladimir, a admis restanțe la capitolul efectuării plăților pentru salariați, circumstanță ce nu a fost negată de reclamant, precum și faptul că, nu a acordat accesul la informație financiară privind activitatea întreprinderii în termenul solicitat de administrația publică locală.

Așadar, va fi apreciată ca justă constatarea apelantului primăria s. Mateuți că, Nicolai Vladimir în calitate de administrator nu a organizat un sistem de control intern privind contractarea deplină, respectarea condițiilor contractuale de către consumatorii de apă potabilă şi nu a întreprins măsuri legale, pentru încasarea în termenii stabiliți a plăților pentru apa livrată, prin ce întreprinderii i-a fost cauzat prejudiciu în sumă de 157 941,58 lei, sub formă de datorii debitoare neîncasate de la consumatorii de apă potabilă livrată, care nu au fost recuperate, instanța de apel invocând în acest sens dispozițiile art. 41 alin.(1) din Legea contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 care stipulează că, *entitatea este obligată să organizeze un sistem de control intern. Răspunderea pentru organizarea şi aplicarea controlului intern o poartă persoanele specificate la art. 13 alin. (1).* Mai mult ca atât, cu privire la activitatea nesatisfăcătoare a reclamantului în calitate de administrator, au fost expuse concluzii și de către Inspecția Financiară din cadrul Direcției Teritoriale Inspectare Financiară Bălți, care prin Actul întocmit în rezultatul controlului efectuat, la finele lunii iunie 2016, a constatat multiple încălcări de ordin economico-financiar la întreprinderea menționată, admise în perioada de activitate a reclamantului în calitate de conducător al acesteia.

În conformitate cu art. 10 alin.(1) lit. a) din Codul muncii, *angajatorul are dreptul să încheie, să modifice, să suspende şi să desfacă contractele individuale de muncă cu salariații în modul şi în condiţiile stabilite de prezentul cod şi de alte acte normative*.

Totodată, instanța de apel punctează prevederile art.10 alin.(1) lit.b) și lit.d) Codul Munci, care declară că, *b) angajatorul are dreptul să ceară salariaților îndeplinirea obligațiilor de muncă şi manifestarea unei atitudini gospodăreşti față de bunurile*

angajatorului; d) să tragă salariații la răspundere disciplinară şi materială în modul stabilit de prezentul cod şi de alte acte normative.

În conformitate cu dispozițiile art.81 alin.(1)-(3) Codul muncii, *contractul individual de muncă poate înceta: a) în circumstanțe ce nu depind de voința părților (art.82, 305 și 310); a[1]) prin acordul scris al părților (art.82[1]); b) la inițiativa uneia dintre părți (art.85 și 86). În toate cazurile menționate la alin.(1), ziua încetării contractului individual de muncă se consideră ultima zi de muncă. Contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură, cel târziu la data eliberării din serviciu, cu excepția cazului în care salariatul nu lucrează până în ziua eliberării din serviciu (absență nemotivată de la serviciu, privațiune de libertate etc.) Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conțină referire la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege. Contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură, cel târziu la data eliberării din serviciu. Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conțină referire la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege.*

În temeiul art. 86 alin.(1) lit. g) și k) Codul muncii, *(1) concedierea - desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum şi a celui pe durată determinată - se admite pentru g) încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligațiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancționat disciplinar; k) comiterea de către salariatul care gestionează nemijlocit mijloace băneşti sau valori materiale ori care are acces la sistemele informaţionale ale angajatorului (sisteme de colectare şi gestiune a informaţiei) sau la cele administrate de angajator a unor acţiuni culpabile, dacă aceste acţiuni pot servi drept temei pentru pierderea încrederii angajatorului faţă de salariatul respectiv.*

Colegiul civil punctează că, acest punct admite concedierea salariatului numai în cazul încălcării repetate, pe parcursul unui an, a obligaţiilor de muncă. Trebuie să se înţeleagă că sancţiunea disciplinară aplicată anterior la data încălcării repetate nu a fost revocată, sancţiunea disciplinară a fost aplicată de organul abilitat cu respectarea modului de aplicare ş.a. (art.211 Codul muncii). Astfel, la concedierea salariatului din motivul încălcării repetate a obligaţiilor de muncă, instanţa va verifica dacă la aplicarea repetată a sancţiunii disciplinare angajatorul a ţinut cont de gravitatea abaterii disciplinare comise şi de alte circumstanţe obiective, dacă a fost respectat termenul de aplicare a sancţiunii disciplinare, dacă concedierea a avut loc cu consultarea prealabilă a organului sindical ș.a., adică respectarea dispoziţiilor art.206-211 din Codul muncii, care au fost citate mai sus.

Deopotrivă, în raport cu cerința reclamantului de anulare a dispoziției primarului s. Mateuți nr. 39-C din 09.10.2015 prin care s-a aplicat sancțiunea disciplinară reclamantului sub formă de „concediere”, instanța de apel constată că, sancțiunea disciplinară sub formă de concediere a fost aplicată reclamantului pentru neglijență în serviciu, atitudine necorespunzătoare față de întreprindere şi mijloacele care i-au fost

încredințate spre gestionare, supraconsum nejustificat de energie electrică, refuzul de a semna acordul bilateral cu furnizorul SA „FEE-Nord” pentru a i se oferi o perioadă de graţie şi posibilitatea reconectării la sursa de energie electrică, acţiuni care au avut ca rezultat deconectarea energiei electrice începând cu 05.10.2015, lăsând consumatorii fără un serviciu vital - apă potabilă.

Potrivit art. 9 alin.(2) Codul Muncii, *salariatul este obligat: a) să-şi îndeplinească conştiincios obligaţiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă; b) să îndeplinească normele de muncă stabilite; c) să respecte cerinţele regulamentului intern al unităţii şi să poarte în permanenţă asupra sa permisul nominal de acces la locul de muncă, acordat de angajator; d) să respecte disciplina muncii; d1) să manifeste un comportament nediscriminatoriu în raport cu ceilalţi salariaţi şi cu angajatorul; d2) să respecte dreptul la demnitate în muncă al celorlalţi salariaţi; e) să respecte cerinţele de securitatea şi sănătatea în muncă; f) să manifeste o atitudine gospodărească faţă de bunurile angajatorului şi ale altor salariaţi; g) să informeze de îndată angajatorul sau conducătorul nemijlocit despre orice situaţie care prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea oamenilor sau pentru integritatea patrimoniului angajatorului; g[1]) să informeze de îndată angajatorul sau conducătorul nemijlocit despre imposibilitatea de a se prezenta la serviciu şi să prezinte, în termen de 5 zile lucrătoare după reluarea activităţii de muncă, documentele care justifică absenţa; h) să achite contribuţiile de asigurări sociale de stat obligatorii şi primele de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în modul stabilit; i) să îndeplinească alte obligaţii prevăzute de legislaţia în vigoare, de contractul colectiv de muncă şi de convenţiile colective.*

La acest aspect, apelantul primăria s. Mateuți corect a menționat că instanța de fond indicînd că la data de 05.10.2015 Nicolai Vladimir și ÎM „Servicom-Mateuți” nu mai avea în gestiune stația de pompare a apei, a ignorat faptul că, stația de pompare a fost deconectată de la sursa de energie electrică din cauza datoriilor acumulate de către ÎM „Servicom-Mateuți” pînă la 05.10.2015.

Totodată, în cadrul ședinței de judecată din 10.04.2024 (f.d.169-171, vol.IV) Nicolai Vladimir recunoaște că, din principiu nu a vrut să rezilieze contractul cu SA „FEE-Nord” din motivul că, ÎM „Servicom-Mateuți” a rămas paralizată. Or, este corectă concluzia primăriei s. Mateuți că, refuzul din principiu a rezilierii contractului cu SA „FEE-Nord” implică înregistrarea consumului de energie electrică în contul ÎM „Servicom-Mateuți”, majorând datoriile și crescând riscul deconectării stației de pompare a apei la sursa de energie electrică, fiind inadmisibilă îndreptățirea lui Nicolai Vladimir în acțiunile sale, în cazul în care, acesta recunoaște că, a acționat deliberat.

În concluzie, sancțiunea disciplinară sub formă de „concediere” a fost aplicată reclamantului pentru neglijență în serviciu, atitudine necorespunzătoare față de întreprindere și mijloacele care i-au fost încredințate spre gestionare, supraconsum nejustificat de energie electrică, refuzul de a semna acordul cu SA „FEE-Nord”.

Mai mult, Colegiul civil reiterează că, în conformitate cu pct. 4.4 din Statutul ÎM „Servicom-Mateuți”, administratorul poartă răspundere materială pentru obligațiunile întreprinderii pe care o conduce, precum şi pentru neexecutarea sau executarea neconformă a obligațiilor sale, stipulate în contractul individual de muncă.

Astfel, analizând criticile aduse de apelanți împotriva hotărârii primei instanței, prin prisma cadrului legal aplicabil speței, precum și a circumstanțelor de fapt constatate, Colegiul civil conchide despre netemeinicia soluției instanței de fond. Or, prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia anulării dispozițiilor cu privire la aplicarea sancțiunilor disciplinare nr.25-C din 24.08.2015, nr.28-C din 11.09.2015, nr.37-C din 05.10.2015 și a dispoziției cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „concediere" nr.39-C din 09.10.2015 cu aplicarea efectelor anulării acestuia.

În contextul celor expuse, Colegiul civil conchide că, sunt greșite concluziile instanței de fond precum că, reprezentantul primăriei nu a dovedit legalitatea și nu a indicat temeiurile eliberării din serviciu a salariatului Nicolai Vladimir, așa cum prevede obligatoriu art.89 alin.(2) Codul Muncii, or, la materialele cauzei există suficiente probe, înscrisuri care confirmă faptul că, Vladimir Nicolai pe parcursul activității sale în calitate de conducător al ÎM „Servicom-Mateuți" a încălcat repetat obligațiunile de serviciu, deci angajatorul a dovedit instanței de judecată legalitatea şi a indicat temeiurile eliberării din serviciu a salariatului.

Din aceste considerente, Colegiul civil, nu poate reține raționamentele instanței de fond prin care se afirmă că, dispozițiile nr.25-C din 24.08.2015, nr.28-C din 11.09.2015, nr.37-C din 05.10.2015 și a dispoziției cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „concediere" nr.39-C din 09.10.2015 au fost emise neîntemeiat, ilegal și contrar competenței, or, aceste concluzii sunt combătute prin probele, care au fost numite supra.

De aici, față de considerentele de mai sus, Colegiul civil constată că dispoziția cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „concediere" nr.39-C din 09.10.2015 emis de către primăria s. Mateuți, r-ul Rezina în privința lui Nicolai Vladimir, în prezența întrunirii condițiilor lit.g), k), p) alin.(1) al art.86 Codul muncii (*concedierea-desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durata nedeterminată, precum și a celui pe durata determinată se admite pentru încălcarea repetată, pe parcursul unui an, a obligaţiilor de muncă, dacă anterior salariatul a fost sancţionat disciplinar, comiterea de către salariatul care gestionează nemijlocit mijloace băneşti sau valori materiale ori care are acces la sistemele informaționale ale angajatorului (sisteme de colectare şi gestiune a informației) sau la cele administrate de angajator a unor acţiuni culpabile, dacă aceste acţiuni pot servi drept temei pentru pierderea încrederii angajatorului faţă de salariatul respectiv, încălcarea gravă, chiar şi o singură dată, a obligaţiilor de muncă*), a fost emis cu respectarea prevederilor imperative ale legii.

Din cele ce preced, Colegiul civil constată fără echivoc, legalitatea dispoziției emise în privința lui Nicolai Vladimir cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „concediere" nr.39-C din 09.10.2015, nefiind constatate motive de anulare a ordinului respectiv.

În temeiul art.329 alin.(1) din Codului muncii, *angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material şi cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligaţiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.*

Corespunzător, art.330 alin.(1) lit.b) Codului muncii stipulează că, *angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligaţie survine, în particular, în caz de eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă.*

Prin prisma art.90 alin.(1), alin.(2) lit.a) din Codul muncii, *în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în: plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absenţă forţată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă.*

Pe cale de consecință, odată ce dispozițiile cu privier la aplicarea sancțiunilor disciplinare în privința lui Nicolai Vladimir, inclusive dispoziția cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de „concediere" nr.39-C din 09.10.2015 în privința lui Nicolai Vladimir s-a constatat a fi legale și motivate, se exclude obligația angajatorului de a restabili în funcție reclamantul/achitarea compensației în locul restabilirii în funcție, de a achita salariul pentru lipsa forțată de la muncă, inclusiv alte plăți, pretenții ce urmează a fi respinse ca fiind pretenții subsecvente celei dintâi, or, asemenea cerințe își găsesc temeiul doar în cazul în care se constată că, încetarea contractului individual de muncă a salariatului a fost ilegală, fapt neîntrunit în speța dată.

Corespunzător, Colegiul civil conchide că, instanța de fond incorect a stabilit starea de fapt, nu a elucidat aspecte importante pentru soluţionarea justă şi promptă a cauzei, nu a pătruns în esenţa problemei de fapt şi de drept, iar discrepanţa între cele reţinute de instanţa de fond şi circumstanţele reale ale cauzei, ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecinţă pronunţarea unei concluzii eronate pe caz.

Totodată, reieșind din soluția adoptată asupra fondului cauzei, Colegiul civil va respinge solicitarea reclamantului/apelant cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, or, conform art. 94 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

În cele din urmă, din raționamentele de legalitate expuse supra, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord consideră necesară admiterea cererii de apel depusă de primăria s. Mateuți, r-ul Rezina, ceea ce subsecvent duce la respingerea cererii de apel depusă de Vladimir Nicolai, casarea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024 cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Nicolai Vladimir privind anularea dispozițiilor primarului s. Mateuți, r-ul Rezina de sancționare disciplinară în privința lui Vladimir Nicolai, restabilirea în funcție, încasarea salariului și despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Respinge cererea de apel declarată de Vladimir Nicolai.

Admite cererea de apel declarată de Primăria satului Mateuți, r-nul Rezina în persoana primarului Ursachi Angela, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 09 august 2024, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Vladimir Nicolai către Primăria satului Mateuți, raionul Rezina și Întreprinderea Municipală ”Servicom Mateuți” în proces de insolvabilitate, privind anularea dispozițiilor primarului s. Mateuți, r-nul Rezina de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului și despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă, **cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:**

Se respinge cererea de chemare în judecată formulată de Vladimir Nicolai către Primăria satului Mateuți, raionul Rezina și Întreprinderea Municipală ”Servicom Mateuți” în proces de insolvabilitate, privind anularea dispozițiilor primarului s. Mateuți, r-nul Rezina de sancționare disciplinară, restabilirea în funcție, încasarea salariului și despăgubirilor pentru lipsa forțată de la muncă.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător: **Elena Grumeza**

Judecători: **Natalia Costaș**

Ivan Parii